

THINK TANK

ONGIZATE ESTATU BERRIAREN ETORKIZUNEI BURUZKO EZTABAIDA GUNEA

6. DOKUMENTUA

Lurraldearen trantsizioa: Lurralde antolaketa, eskumen egitura eta erakundeen arteko koordinazioa

1. Arreta eta zaintza ereduaren ezaugarriak

1.1. Berrikuntza digitalaren eredua

Arreta eta zaintza ereduak pertsonen arteko harremanak egituratzen ditu, eta hori da funtsezko elementua. Harreman horiek dinamikoak eta interaktiboak izan daitezzen, ezinbestekoa da ereduaren eta gizarte zerbitzuen digitalizazioa bultzatzea. Eta horrek, teknologia digitala ez ezik, berrikuntza sistema bat ere eskatzen du: ikuspegia, erakunde kultura, ikuspegi berriak, prozesu berriak eta trebetasun pertsonalak.

1.2. Zeharkako eredua eta konektatua

Arreta eta zaintza ereduak gaititu egin behar ditu maila instituzional desberdinak modu bertikalean (udal, foru eta erkidego mailan) eta horizontalean (osasun zerbitzuak, gizarte zerbitzuak, zerbitzu komunitarioak, hirigintza, sustapen ekonomikoa, mugikortasuna, etab.) lotzen dituzten siloak. Era berean, zeharkakotasunak, erakundeak eta antolakundeak ez ezik, erabiltzaile profil desberdinak ere inplikatzen ditu (ez bakarrik adineko pertsonak, baita legean jasotako edozein adin eta kontingentziatako pertsona guztiak ere).

1.3. Lankidetzak publiko-pribatu-sozialeko eredua

Arreta eta zaintza ereduak lankidetzazko gobernantzan oinarrituta garatu behar da. Lankidetzazko gobernantzak lankidetzak publiko-pribatuaren eredua gaititu behar du, eta sektore soziala zabaldu eta sartu behar du politika soziosanitarioak elkarrekin sortu, garatu eta ebaluatzeko prozesuan. Hala, lankidetzak publiko-sozialak garapen komunitarioa eta hurbileko arreta indartzea eskatzen du.

1.4. Pertsonen oinarritutako arreta ereduak

Pertsonen oinarritutako arreta eta zaintza ereduak arreta, zaintza eta laguntza behar duten pertsonen eta haien ingurune fisiko, sozial eta antolakuntzakoaren arteko hainbat elkarrekin garapena egituratzen du, pertsonen bizi kalitatea sustatzeko. Eredu horren barruko ekintza nagusi bat da pertsonen oinarritutako plangintzaren arloko prestakuntza programa bat bultzatzea, oinarritzko gizarte zerbitzuetako teknikariei eta kudeatzaileei zuzendua (toki eta lurralde mailan), gizarte politikak kudeatzeko ereduak aldatzeko.

1.5. Etxean arreta emateko eredua

Etxean arreta emateko ereduak pertsonen eta haien familien bizi kalitatea etxean sendotzea du helburu, eta, horretarako, etxean arreta emateko zerbitzu soziosanitarioen zorroa bultzatu eta ugaritu behar da. Desinstituzionalizatzeko estrategia bat da, etxeko arreta sustatzen duena, komunitate eta eskualde mailako koordinazio sareei esker.

1.6. Ebaluazio eredu erlazionala

Bizi kalitatearen adierazle objektibo eta subjektiboetan oinarritutako ebaluazio metodologia garatzea, pertsonen oinarritutako arreta indartzeko. Ebaluazio eredu erlazionala bultzatzea administrazio publikoaren eskumen estrategikoa da, eta gainbegiratze eta administrazio zehapenaren eredua gaititu behar du. Ebaluazio eredu erlazionalaren sustapena gizarte ongizatearen eta esku hartzen duten eragileek zeharkako ikuspegiaren gainean egituratu behar da.

2. Arreta eta zaintza eredu berri bat bultzatzeko erakundeen eskumenak

2.1. Berrikuntza instituzionalerako gaitasuna

Arreta eta zaintza eredu berri baterako trantsizioa bultzatzeko eskumen instituzional nagusietako bat da berrikuntza instituzionalerako gaitasuna sustatzea. Gaitasun horien esparruan, garrantzitsua da honako hauek sustatzea: a) berrikuntza zorrotza diseinatu eta kudeatzea; b) proiektu esperimentalak bultzatzea (proba eta akatsa), eta prozesu berritzaileetatik ikastea; c) esperientzia finantzatzeko eredu berriak garatzea; d) jardunbide egokien eta ekimen berritzaile arrakastatsuen transferentziaren kudeaketa malgua eta arina egitea; e) prozesu berritzaileen eragina (barnekoa eta kanpokoak) ebaluatzea.

2.2. Erakundea gidatzeko gaitasuna

Lidergo publikorako gaitasuna, Gipuzkoa zaintza eredu berri baten erreferentziatzeko lurralde bihurtuko duen ikuspegi estrategikoa bultzatzeko. Lidergo instituzionalak eskatzen du gai izatea zaintza ereduari, trantsizio estrategiari, ekosistemak bultzatzeko politika multzoari, erregulazio eredu egokitu bati, finantziario sistema arin eta eraginkor bati eta lurralde ebaluazio eta ikaskuntza sistema bati buruzko ikuspegi sistemikoa eskaintzeko.

2.3. Aurrea hartzeko eta prebenitzeko gaitasuna

Gizarte eta osasun politikei aurrea hartzeko eta horiek prebenitzeko gaitasuna, udalerri, eskualde eta lurralde mailan, funtsezko gaitasuna da arreta eta zaintza eredu berri bateranzko trantsizioa bultzatzeko. Aurrea hartzeak etorkizuneko egoerak aztertzen ditu, eta prebentzioak jarduerak garatzen ditu orainean, etorkizunean ondorioak aldatzeko.

2.4. Ezagutza xurgatzeko gaitasuna

Ezagutza xurgatzeko gaitasuna erakundearen trebetasun eta gaitasunei dagokie, lortutako barne ezagutzari esker kanpo ezagutza integratzeko. Barne ezagutza berria garatzea, maila politikoan zein teknikoan (erakunde publikoen barruan), baldintza bat da arreta eta zaintza eredu berri baterako trantsizioa bultzatu ahal izateko. Teknikarientzako berrikuntza eta prestakuntza unitateak sortzea ildo horretatik doan jarduketara bat da.

2.5. Elkarriketa sozialerako gaitasuna

Gipuzkoako Elkarriketa Zibilerako Mahaia eratzearen helburua da hirugarren sektoreak gizarte politiken diseinuan, gauzatzean eta ebaluazioan benetan parte hartzen duela bermatzea eta lurraldean arreta eta zaintzarako eredu alternatibo bateranzko trantsizioa bultzatzea. Prozesu horretan hirugarren sektorearen parte-hartzea egituratzeak gizarte politiken jasangarritasuna bermatzen du.

3. Erakundearen arteko koordinazio mekanismoak

3.1. Plataforma digital integratua

Plataforma Digital Integratu bat diseinatu eta ezartzea, honako hauek errazteko gai izango dena: a) Arreta jaso duten familiekiko harremana koordinatzea; b) zaintzarekin zerikusia duten lurralde eragilean (sozialak, sanitarioak, publikoak, pribatuak, etab.) arteko interrelazioaren/interkonektioaren kudeaketa eraginkorra eta efizientea; c) Euskarri berean integratzea erabiltzaile izan daitezkeen pertsonentzako zerbitzu soziosanitarioen zorroa.

3.2. Kasuak kudeatzeko metodologiak ezartzea (Kaiser piramideak)

Kaiserren piramidean oinarritutako kasuak kudeatzeko eredu bat diseinatzea eta ezartzea, toki mailako hurbiltasun zerbitzuetan jarduten duten diziplina anitzeko talde autokudeatuek osatua. Kasuak kudeaketak hainbat zerbitzu mota (osasuna, gizarte zerbitzuak eta komunitarioak) oinarritik konektatzeko aukera ematen du, zaintza ibilbideetatik abiatuta. Erabiltzaileekiko hurbiltasuna garrantzitsua da kasuak kudeaketan oinarritutako ereduak aldatzeko.

3.3. Tokiko eta eskualdeko koordinazio organoak

Erabakiak hartzeko gaitasuna duten tokiko koordinazio organoak diseinatu eta ezartzea, oinarritik proiektu esperimentalak, kasuak kudeaketa eta zaintza ibilbideak koordinatzeko. Organo horiek zaintzarako tokiko ekosistemen bultzatzaile eta kudeatzaile bihurtu daitezke. Lurralde organoek finantziario ahalmen arina eta moldagarria izan behar dute, bai eta ikaskuntzak sortzeko ebaluazio gaitasun teknikoak ere.

3.4. Lantalde esperimentalak Pertsonan Oinarritutako Arretan

Lantalde esperimentalak bultzatzea Pertsonan Oinarritutako Arretan, eredia probatzeko eta Gipuzkoako Lurralde Historikoko zaintza ingurunera egokitzeko proiektu pilotuak (eskala txikikoak) diseinatu, esperimentatu eta ebaluatzeko.

3.5. Erakundeen arteko plangintza (lurraldekoa)

Arreta eta zaintza eredu berri baterako trantsizioa garatzeko, beharrezkoa da erakundeen arteko koordinazio eta plangintza estrategia bat garatzea, zentroak, egoitzak eta prestazio ekonomikoak (gizarte zerbitzuak) ez ezik, arreta anbulatorioko eta eguneko zerbitzuak (osasun zerbitzuak) ere barne hartuko dituen, baina baita beste zerbitzu eta sistema batzuk ere, hala nola etxebizitza, enplegua, errentak, justizia eta lurralde erakundeak. Erabiltzaileak plangintza prozesuan sartzea baldintza garrantzitsua da erakundeen arteko plangintza prozesuak indartzeko.